Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Panické Dravce na roky 2015 - 2025

Vypracoval:

Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu

Nasledujúci Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) je vypracovaný v súlade s platným znením zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a s princípmi tvorby strategického dokumentu uvedené v Metodike na vypracovanie PHSR, verzia 2.0. z roku 2015.

Ciele a priority nasledujúceho PHSR sú v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30, PHSR zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023

OBSAH

1. Úvod 4
2. Analytická časť PHSR 6
2.1. Analýza vnútorného prostredia 6
2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje 7
2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci 10
2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra 11
2.1.2.1. Odvetvia výroby a služieb 11
2.1.2.2. Základné ekonomické ukazovatele obce 12
2.1.2.4 Technická infraštruktúra 13
2.1.2.5 Energetická infraštruktúra 13
2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra 14
2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra 14
2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra 14
2.1.2.9 Bývanie 15
2.1.2.10 Vzdelávanie 15
2.1.2.11 Kultúra 15
2.1.2.12 Šport 15
2.1.3. Environmentálne podmienky 16
2.1.3.1 Prírodné danosti obce 16
2.1.3.2 Voda 17
2.1.3.3 Pôda 17
2.1.3.4 Ovzdušie 17
2.1.3.5 Odpady 18
2.2. Analýza vonkajšieho prostredia 18
2.3. Zhrnutie súčasného stavu územia 21
3. Strategická časť 24
4. Programová časť 26
5. Realizačná časť 30
5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie 30
5.2. Monitorovanie a hodnotenie 31
5.3. Komunikačný plán 32
6. Finančná časť 35
6.1. Indikatívny finančný plán 35
7. Záver 36
Zoznam príloh 37

1. Úvod

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Panické Dravce na roky 2015 - 2025
Územné vymedzenie :	Obec Panické Dravce
Územný plán obce/VÚC schválený:	*nie*
Dátum schválenia PHSR:	*21. 12. 2015*
Dátum platnosti:	*Od 21. 12. 2015 do 31. 12. 2025*
Verzia	*1.0*
Publikovaný verejne:	*21.12. 2015*

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Panické Dravce na roky 2015 - 2025
Forma spracovania	S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe verejnej súťaže. Spracovateľom je Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu
Riadenie procesu spracovania	Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia troch pracovných skupín, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. Verejnosť sa zapojila formou verejného prerokovania PHSR.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: 1.05.2015 – 30.11.2015
Financovanie spracovania	Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku prieskumu trhu boli financované z vlastných zdrojov obce.
Informácie	www. panickedravce.sk

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je hlavný strategický dokument obce a určuje jej koncepčný a systematický rozvoj v horizonte 5 – 10 rokov.

Dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia. Z tohto dôvodu bol PHSR spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s Metodikou pre spracovanie PHSR (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR" z roku 2009. PHSR obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepčných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Banskobystrického samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 – 2023.

Pod pojmom partnerstvo sa chápe spolupráca sociálno-ekonomických partnerov na príprave, uskutočňovaní, financovaní, monitorovaní a hodnotení realizácie priorít a cieľov podpory regionálneho rozvoja. Sociálno-ekonomickými partnermi sú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy, vyšší územný celok, susedné obce, cezhraničné partnerstvo Európske zoskupenie územnej spolupráce-Údolie Ipľa,ktorého je obec členom a iné fyzické a právnické osoby s potenciálom ovplyvniť rozvoj obce na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Potreba vypracovať nový PHSR obce na obdobie 2015 – 2025 vyplýva zo zmien v obci

v období platnosti pôvodného programu a tiež zo zmeny legislatívnych podmienok v SR (schválenie novely zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja)

Aktualizovaný PHSR umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2014 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Proces vypracovania PHSR bol zabezpečený nasledujúco:
- riadenie: externý spracovateľ vybratý na základe prieskumu trhu
- pracovná skupina pre hospodársku, sociálnu, environmentálnu oblasť
- zapojenie verejnosti: verejné prerokovanie PHSR

Počas prípravy PHSR bol na webovom sídle a úradnej tabuli obce oznam o spracovaní PHSR s možnosťou žiadať viac informácií priamo od povereného pracovníka obecného úradu, prípadne s možnosťou kontaktovať externého spracovateľa PHSR. Pracovné skupiny sa podieľali na pripomienkovaní analytickej časti a spolupracovali pri tvorbe ostatných ťažiskových častí PHSR. Návrh PHSR bol na záver verejne prerokovaný v priestoroch obecného úradu.

Mesiac	**05**	**06**	**07**	**08**	**09**	**10**	**11**
Úvod*							
Analytická časť							
Strategická časť							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Záver							

Navrhované aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci. Dokument vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. PHSR rieši rozvoj obce v súlade s jej špecifikami a požiadavkami modernej spoločnosti. Môže významne prispieť k zvýšeniu prosperity územia.

Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Papp Andrea	Externý spracovateľ
Papp Réka	Externý spracovateľ
Papp Atilla	Starosta obce
Gibaľa Dušan	Zástupca starostu
Petiková Judita	Poslanec obecného zastupiteľstva
Hudecová Emília	Poslanec obecného zastupiteľstva
Osa Peter	Poslanec obecného zastupiteľstva
Ing.arch.Tóthová Žofia	Poslanec obecného zastupiteľstva
Hudecová Erika	Poslanec obecného zastupiteľstva

Benč Atila	Poslanec obecného zastupiteľstva
Gášpárová Lívia	Administratívna pracovníčka Obec.úradu
Ing.Vajková Anikó	Hlavný kontrolór obce

2. Analytická časť PHSR

2.1. Analýza vnútorného prostredia

Nasledujúce riadky analyzujú silné a slabé stránky obce z hľadiska nasledujúcich aspektov:

- ľudské zdroje (počet obyvateľov, úmrtnosť/pôrodnosť, vek, pohlavie, migrácia a pod.)
- vzdelávanie a vzdelanosť (počet žiakov)
- pracovný trh
- hospodárenie obce
- podnikateľské prostredie (počet firiem, zameranie, počet zamestnancov a pod.)
- bytový fond (počet bytových jednotiek, typ vlastníctva a pod.)
- zdravotná infraštruktúra
- technická infraštruktúra
- bezpečnosť
- doprava
- kultúra
- životné prostredie.

Tabuľka 1: Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR Inštitút informatiky a štatistiky	www.statistics.sk www.infostat.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR Ústav informácií a prognóz	www.statistics.sk www.uips.sk
Zdravotníctvo	Národné centrum zdravotníckych informácií	www.nczisk.sk
Sociálna starostlivosť	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ministerstvo vnútra SR	www.upsvar.sk www.minv.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu Finančná správa SR	www.statistics.sk www.sario.sk intrastat.financnasprava.sk
Životné prostredie	Slovenský hydrometeorologic ký ústav Slovenská agentúra životného prostredia	www.shmu.sk www.enviroportal.sk

2.1.1 Sociálne podmienky – ľudské zdroje

Novohradská obec Panické Dravce leží v juhozápadnej časti Lučeneckej kotliny na pravobrežnej terase Ipľa, v okrese Lučenec /kraj Banská Bystrica/. Demografická štruktúra obyvateľstva je zatiaľ priaznivá, mladí ľudia neodchádzajú z obce, skôr obec je vyhľadávaným miestom života nových obyvateľov.

Nasledujúce riadky poskytujú prehľad demografického vývoja obce v rokoch 2009 – 2015. Zdrojom dát boli údaje Štatistického úradu SR a údaje zo Sčítania obyvateľov, bytov v domov za roky 2001 a 2011.

Tabuľka 2: Štruktúra obyvateľstva

rok						2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Muži						326	337	355	368	364	373	371	
Ženy						338	348	368	376	369	369	374	
Spolu						664	685	723	744	733	742	745	
Muži %						49,1	49,2	49,1	49,4	49,6	50,2	49,8	
Ženy %						50,9	50,8	50,9	50,5	50,3	49,7	50,2	

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Panické Dravce za roky 2009 – 2015

Zdroj: vlastný zdroj

Tabuľka 3: Prirodzený prírastok obyvateľstva

Rok	Nar.	Zom.	Prir. Prírastok (-úbytok)	Prisťah.	Vysťah.	Prírastok (-úbytok)	Celkový prírastok (-úbytok)
2010	6	14	-8	36	15	21	19
2011	9	7	2	39	13	26	28
2012	3	11	-8	18	16	2	-6
2013	9	11	-2	11	19	-8	-10
2014	8	6	2	29	13	16	18
2015	6	8	-2	18	16	2	0

Graf 2: Vývoj prírastku obyvateľstva

Zdroj: vlastný zdroj

Tabuľka 4: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v roku 2011

Obec/počet obyvateľov	Spolu	Slovenská Počet / %	Maďarská Počet / %	Česká Počet / %	Rómska Počet / %
Panické Dravce	**743**	**58,95**	**35,40**	**0,27**	**0,17**

Na základe Atlasu rómskych komunít na Slovensku , vydaného v roku 2013 Regionálnym centrom Bratislava Rozvojového programu OSN Pre Európu a spoločenstvo nezávislých štátov percento obyvateľstva rómskej národnosti v obci Panické Dravce prevyšuje 15 %.

Zdroj: sčítanie obyvateľov v roku 2011

Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

OBEC	RÍMSKOKAT.		GRÉCKOKAT.		PRAVOSLÁV.		EVANJEL.		INÉ		BEZ VYZNANIA	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Panické Dravce	558	77,18	6	0,82	0	0	41	5,67	60	8,3	58	8,03

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Obec/počet obyvateľov	Základné vzdelanie	Učňovské vzdelanie	Stredoškolské vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Panické Dravce	248	114	196	68
%	39,62	18,21	31,31	10,86

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 7: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity v roku 2011

obec/počet obyvateľov	predproduktívny	produktívny	poproduktívny	index starnutia	priemerný vek
Panické Dravce	97	496	130	134,02	40,14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

2.1.1.1. Vývoj nezamestnanosti v obci

Jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou rozvoja podnikateľského prostredia, služieb a cestovného ruchu chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať nezamestnanosť v obci.

Tabuľka 8: Vývoj počtu dlhodobo nezamestnaných podľa veku

	Celkový počet UoZ	Do 19 roko	20-29 rokov	30-39 rokov	40-49 rokov	Nad 50 rokov
2007	47	3	9	9	13	12
2008	49	4	10	10	12	13
2009	47	4	8	10	13	12
2010	45	3	10	8	12	13
2011	44	3	8	10	11	12
2012	42	3	6	10	12	11
2013	42	2	7	10	11	12
2014	41	2	6	9	12	12

Poskytnuté údaje potvrdzujú pomerne stabilný vývoj nezamestnanosti v sledovanom období na úrovni okolo 9,48%. Miera nezamestnanosti stále stagnuje. V porovnaní s podobnými obcami v regióne je však miera nezamestnanosti vyššia, čo môže súvisieť s faktom, že podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 má približne tretina obyvateľov obce len základné alebo nižšie odborné vzdelanie. Táto skupina je zraniteľnejšia na trhu práce v prípade ekonomických výkyvov a tiež má obmedzené podmienky pre uplatnenie sa na trhu práce.

Vývoj počtu nezamestnaných v obci je pomerne stabilný, ovplyvňuje ho najmä nestabilný demografický vývoj. Vzhľadom k veľkosti a geografickej polohe obce je miera nezamestnanosti závislá od rýchlosti tvorby pracovných miest v dochádzkovej vzdialenosti 40 km.

Pre zníženie nezamestnanosti v obci je potrebné:

- stabilizovať počet obyvateľov
- podnietiť tvorbu miestnych pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít v súkromnom sektore (napr. agroturistika)
- dobudovať technickú infraštruktúru ako nevyhnutných predpoklad pre rozvoj obce.

2.1.2. Hospodárske podmienky a technická infraštruktúra

2.1.2.1. Odvetvia výroby a služieb

Obec Panické Dravce je malou, čistou obcou ležiacou v okrese Lučenec. V jej katastri prevádzkuje svoju činnosť mnoho drobných podnikateľov, ktorí ponúkajú prácu i ostatným obyvateľom obce a tak plne využívajú potenciál obce pre jej rozvoj. Rozvíja sa spoločenský život, je vybudovaná infraštruktúra obce, ako aj sieť služieb tak pre miestnych obyvateľov ako aj pre návštevníkov obce. V obci je zabezpečený prístup na internet pre každého občana obce. Ľudia sú so životom v obci spokojní, majú prácu, našli uplatnenie v živote a obec im prostredníctvom vybudovanej a zrekonštruovanej infraštruktúry – základnej, sociálnej a kultúrnej. Ľudia sú zjednotení v názoroch na život, vzájomne si pomáhajú a spoločnými silami budujú bezpečnú obec ako miesto svojho života.

Štruktúra ekonomickej základne obce je profilovaná jednotlivými odvetviami. Obec má diverzifikovanú štruktúru hospodárstva, i keď existuje rezerva na rast rozmanitosti ekonomických aktivít v obci a to hlavne v oblasti spracovania poľnohospodárskej produkcie, cestovného ruchu a agroturistiky.

Tabuľka 9: Zoznam podnikateľských subjektov so sídlom alebo prevádzkou v obci

Evidencia podnikateľských subjektov v obci – čiastkový výpis			
P.č.	Názov	SK NACE	Počet zamestnanc ov
1	AGREVA krmivá s.r.o	46190 sprostr.obch. s rozličným tovarom	
2	Družstvo AGRO-PRIMA	47110 maloobchod nešpecializovaný	
3	PROMAX spol. s r.o.	69200 účtovnícke činnosti	

4	CHERRY WOOD s.r.o.	16100 pilovanie dreva	
5	EKOMONT s.r.o	Stavebná činnosť	
6	J&J WAY s.r.o	69200 účtovné činnosti	2
7	HEFA s.r.o	16100 pilovanie dreva	

Zdroj: vlastné spracovanie.

2.1.2.2. Základné ekonomické ukazovatele obce

Z nižšie uvedených dát vyplýva, že príjmy obce presahujú výdavky a je schopná tvoriť rezervu. Toto vytvára dobré predpoklady pre investičné akcie v obci v najbližších rokoch a tiež intenzívne čerpanie dotácií zo štrukturálnych fondov v období 2014 – 2020

Tabuľka 10: Základné ekonomické ukazovatele (v EUR)

Ukazovateľ	2012	2013	2014
Bežné príjmy	217 783,16	166 166,35	169 118,42
Kapitálové príjmy	756 076,27	734 013,11	1 019,01
Finančné príjmy	678 431,12	281 410,95	10 506,62
Príjmy celkom	1 652 290,95	1 181 590,41	180 644,05
Bežné výdavky	163 725,28	-	150 627,25
Kapitálové výdavky	1 238 955,94	261 535,62	10 506,62
Finančné výdavky	4 593,00	759 897,03	-
Výdavky celkom:	1 407 274,22	1 021 432,65	161 133,87

Obec v rozpočtovom hospodárení dodržala § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý stanovuje povinnosť zostaviť rozpočet obce ako vyrovnaný.

Vývoj pomeru medzi príjmami obce z daní a majetku voči príjmom zo štátneho rozpočtu v ostatných rokoch potvrdzuje závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Podiel bežných príjmov sa na celkových príjmoch podieľali vo výške 93,6 % v roku 2014. Na celkových výdavkoch sa bežné (prevádzkové) výdavky podieľali vo výške takmer 93,5 % v roku 2014, čo vytvára len obmedzený priestor pre investičné aktivity.

Obec plní schválený rozpočet na úrovni 90 a viac percent oproti plánovanému rozpočtu, a to za väčšiu časť sledovaného obdobia v rokoch 2012 - 2014.

Vzhľadom k celkovej výške disponibilných zdrojov obce, ktoré má obec v rezervnom fonde dáva obci mierne možnosti investovania.

Bežné výdavky prinášajú nepriamy efekt pre rozvoj obce a predstavujú finančné zdroje spotrebované na chod samosprávy. Šetrením v oblasti bežných výdavkov sa vytvára priestor pre investičné – kapitálové výdavky.

2.1.2.4 Technická infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Panické Dravce s počtom 2 pracovníkov, z toho 1 administratívny pracovník. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 7 poslancov volených tak ako starosta obce v priamych voľbách.

Obec má dobudovanú kompletnú infraštruktúru – kanalizácia, cesty, chodníky, ako aj sieť služieb tak pre miestnych obyvateľov ako aj pre návštevníkov obce. Vedenie elektrickej energie je vzdušné. Hromadnú dopravu zabezpečujú pravidelné autobusové spoje SAD. V obci sa nachádzajú 3 autobusové zástavky.

Železničná doprava - cez kataster obce nevedie železničná trať. Najbližšia železničná zastávka je v meste Lučenec.

Pre účely **cyklistickej** dopravy nie je vyčlenená samostatná komunikácii.

V **leteckej** doprave občania obce využívajú vnútroštátne a medzinárodné letecké spojenia z medzinárodného letiska Bratislava vzdialeného 250 km od obce.

V obci prebieha bytová výstavba vidieckeho charakteru a tak **parkovanie** súkromných vozidiel je vyriešené v rámci garážovania v rodinných domoch, resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek, tie však nemožno zaradiť medzi parkovacie plochy.

2.1.2.5 Energetická infraštruktúra

Okres Lučenec je v súčasnosti zásobovaný **elektrickou energiou** z jadrových zdrojov – komplex jadrových elektrární v Jaslovských Bohuniciach a z klasických zdrojov elektrickej energie. Zásobovanie obce elektrickou energiou zabezpečuje Stredoslovenská energetika a.s. Žilina cez trafostanice rovnomerne rozmiestnené v obci.

Slovenské telekomunikácie majú vybudovanú **telefónnu sieť** vrátane výmeny analógovej ústredne za digitálnu. Každý objekt v obci má možnosť pripojenia na pevnú telefónnu sieť, čo má v súčasnosti veľký význam najmä z hľadiska rozvoja informačných technológií a prístupnosti do siete Internetu. Rozvoj telefonizácie v obci intenzívne podporujú aj mobilní operátori Slovak Telecom, Orange a Télefonica (O2).

2.1.2.6 Sociálna infraštruktúra

V súčasnosti v obci Panické Dravce nie je žiaden objekt sociálnej starostlivosti. Jeho absenciu kompenzujú okolité sídla, konkrétne zariadenie v meste Lučenec. Obec v

súčasnosti nemá predpoklady pre vybudovanie plôch a objektov zabezpečujúcich potreby sociálnej infraštruktúry. Zatiaľ tieto potreby môže obec kompenzovať iba zavedením systému sociálnej pomoci jednotlivcom, s využitím charitatívnej pomoci a **alebo zavedením terénnych služieb (napríklad opatrovateľskej služby) priamo v domácnostiach.**

Forma ústavnej starostlivosti o starých občanov sa v obci neuplatňuje, na tento účel sa používajú zariadenia v regióne keď je vylúčené zotrvanie občana v jeho pôvodnom prostredí.

Výhľadové demografické trendy Slovenska hovoria o všeobecnom starnutí populácie (najmä po roku 2005 sa výrazne zvýšilo percento obyvateľov v poproduktívnom veku), čo sa prejaví zvýšeným dopytom po sociálnych službách. V obci Panické Dravce nie je zariadenie sociálnej starostlivosti, no vzhľadom k všeobecnému dopytu po týchto službách zo strany občanov, je potrebné zvážiť zavedenie terénnych sociálnych služieb.

2.1.2.7 Zdravotná infraštruktúra

Zdravotná starostlivosť je v obci nie je priamo dostupná. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do mesta Lučenec.

2.1.2.8 Kultúrna infraštruktúra

Kultúrno-historický fond obce má miestny význam. Jeho primeranou záchranou, údržbou a využitím v oblasti kultúry a rozvoja cestovného ruchu je možné významnou mierou prispieť k ekonomickej prosperite obce.

Na území dnešnej obce Panické Dravce bolo pohrebisko pilinskej kultúry. Obec vznikla asi v 13. storočí. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Panidarocz, Pani Darocz (1573), Drancze (1773), Pani Darovce (1920), Panitské Dravce (1927), až po dnešný názov Panické Dravce od roku 1948; maďarsky Panyidaróc. Patrila rozličným zemianskym rodinám (Daróczyovcom, Madáchovcom ...). Za vojen začiatkom 17. storočia spustla, obnovená bola okolo roku 1680 ako osada. Začiatkom 18. storočia sa vyvinula zasa v obec. V roku 1828 mala v 77 domoch 706 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. Za prelomu storočia tu bol veľkostatok V. Básthyho. Poľnohospodársky charakter si zachovala aj za I. ČSR. V roku 1938-1945 bola obec pripojená k Maďarsku.

V súčasnosti sa v obci nachádza kultúrny dom , materská škôlka a dom smútku.

V obci sa neeviduje kultúrno-historická pamiatka pamiatkového fondu, najvýznamnejšou pamiatkou je však kostol obce z roku 1903, freská v kostola sú z r. 1910. Kostol sa postupne obnovuje, rekonštrukcia budovy sa uskutočňuje v spolupráci obce a Farského úradu so sídlom vo Veľkej nad Ipľom.

2.1.2.9 Bývanie

Obec nemá vypracovaný územný plán v rámci zastavaného územia rieši stavebný rozvoj s takmer stopercentným dôrazom na obytnú výstavbu rodinných domov a nízkopodlažnú bytovú výstavbu. Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností. Podrobnejšiu charakteristiku domového fondu poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 11: Charakteristika domového fondu (2014)

OBEC	POČET DOMOV				POČET BYTOV		
	trvalo obývané	neobývané	spolu	novostavby	trvalo obývané	neobývané	spolu
Panické Dravce	236	34	272	4	14	0	14

2.1.2.10 Vzdelávanie

Čo sa týka ZŠ, obec nemá školské zariadenia a deti dochádzajú do Lučenca, materskú škôlku navštevujú prevažne deti pochádzajúce z obci, v počte 17 detí.

2.1.2.11 Kultúra

Vzhľadom k počtu obyvateľov je počet kultúrnych a spoločenských podujatí v obci primeraný. Prírodný potenciál rozvoja vidieckeho turizmu v obci Panické Dravce je na vysokej úrovni, chýba však dostatočná občianska vybavenosť, predovšetkým ubytovacie zariadenie (napr. nízkokapacitné do 10 lôžok).

2.1.2.12 Šport

Súčasťou života obce sú tiež športové aktivity občanov. V obci sa nachádza futbalové ihrisko, ktoré sa maximálne využíva. Funguje futbalový klub TJ SOKOL, ktorý má prihlásené mužstvo dospelých do futbalovej súťaže ObfZ-Lučenec. V oblasti športu je cieľom rozšíriť záber športových činností občanov smerom od pasívneho k aktívnemu spôsobu využívania športu v záujme zdravého spôsobu života.

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné a technické danosti nezaraďujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti cestovného ruchu vo vzťahu k širšiemu okoliu. Z prírodných daností vychádzajú tieto predpoklady pre rekreačnú a športovú činnosť a formy rekreácie pre obyvateľov obce:

- pre prechádzky a pešiu turistiku – veľmi dobré
- pre cykloturistiku -veľmi dobré
- pre špecifické činnosti – veľmi dobré (napr. poľovníctvo).

2.1.3. Environmentálne podmienky

Obec leží v JZ časti Lučenskej kotliny na pravobrežnej terase Ipľa. Chotár tvoria treťohorné íly a pieskovce pokrytésprašou a nivnými uloženiami. Pramneí tu Kohársky potok. Katastrálne územie obce je zalesnené dubmi s prímesou hrabu a duba cerového s agátinami.

Stav životného prostredia je potrebné hodnotiť z hľadiska znečistenia základných zložiek územia, ktorými sú voda, pôda, vzduch a odpady, ktoré pôsobia na kvalitu životného prostredia. Prírodný potenciál vymedzuje geografická charakteristika, klimatické podmienky, geologické zdroje, pôdne podmienky, hydrologické podmienky, flóra a fauna.

2.1.3.1 Prírodné danosti obce

V archeologickej lokalite sa odkryli nálezy doby kamennej (paleolit) a žiarové pohrebisko pilinskej kultúry z doby bronzovej. Prvá písomná zmienka o obci je z r. 1246 pod názvom Draus. Za vojen začiatkom 17. storočia spustla, obnovená bola okolo r. 1680 ako osada, od 18. stor. ako obec. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, chovom dobytka, koní a vinohradníctvom. Najstaršie pamiatky v obci sú rímsko-katolický kostol s pôvodným patrocíniom sv. Ondreja, neskôr Najsvätejšej Trojice z r. 1910 v historickom slohu na starých základoch. Zvony sú z r. 1771, a z r. 1807. Škola existovala od začiatku 19. storočia, v súčasnosti sa v obci nachádza materská škola.

Tabuľka 12: Pôdny fond (ha)

Obec	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha
Panické Dravce	1573	740	297	10	44

Flóra, Fauna

Vyskytuje sa tu bohatá poľná, lesná a vodná zver, chránené vlhkomilné rastliny, kosatec sibírsky, ibiš lekársky a i.

Dúbravami s prímesou hrabu a duba – ceru, ako aj agáčinami je zalesnený v severozápadnej časti. Má nivné, lužné a illimerizované pôdy.

2.1.3.2 Voda

Čo sa týka povrchových a podzemných vôd, územie nespadá do žiadnej významnej alebo chránenej vodohospodárskej oblasti. Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z vlastných studní, ktoré majú nevyhovujúcu kvalitu vody. Z tohto dôvodu je potreba obecného vodovodu veľmi dôležitá.

2.1.3.3 Pôda

Hydrogeologické pomery v obci Panické Dravce sú jednoduché. Obec sa nachádza nad eróznou bázou. Podzemná voda prigeologickom prieskume nebola zistená. Problémom môžu byť povrchové vody v čase intenzívnych zrážok.

2.1.3.4 Ovzdušie

V obci sa nenachádza žiadny výrazný zdroj znečisťovania ovzdušia a zvýšeného hluku, ktorý by závažným spôsobom znečisťoval, resp. negatívne ovplyvňoval prostredie

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia sú bezvýznamné. Najväčším zdrojom hluku je

verejná doprava na území obce, nakolko cez obec vedie št. cesta II. tr. s veľmi vysokou frekvenciu dopravy.

2.1.3.5 Odpady

V obci je zavedený jednotný systém nakladania s odpadmi. Odpad je vyvážaný na skládku Lučenec. V obci sa separuje:

Papier – zber v obci – Brantner Gemer s.r.o
Plasty –zber do vreci – Brantner Gemer s.r.o
Sklo – kontajnery v obci – Brantner Gemer s.r.o
Textil – dvakrát ročne – Ján Botto, Dolná Mičiná B.Bystrica
Elektroodpad – 2x ročne – Brantner Gemer s.r.o
Kovy - zabezpečuje obec

2.2. Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie z pohľadu obce je formované na troch úrovniach: 1. európska legislatíva a stratégie; 2. štátna legislatíva a opatrenia vlády SR a 3. regionálne stratégie Vyššieho územného celku.

Na prvej, európskej úrovni, je smerodajná predovšetkým Stratégia „Európa 2020", ktorou sa riadi filozofia a zameranie zdrojov z európskych štrukturálnych fondov pre obdobie 2014 – 2020. Na základe tejto stratégie totiž musí Európska únia dodržiavať jednotný tematický prístup. Priority a ciele tejto stratégie premietla vláda SR do Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020. Stratégia Európa 2020 má tri hlavné ciele:

1. Inteligentný rast (Inovácie, Vzdelávanie a Digitálna spoločnosť)

2. Udržateľný rast (Klíma, Energetika a Mobilita, Konkurencieschopnosť)

3. Inkluzívny rast (Zamestnanie a zručnosti, Boj proti chudobe)

Kľúčovými cieľovými hodnotami stratégie sú:

- Zamestnanosť: zvýšiť zamestnanosť obyvateľov vo veku 20- 64 rokov, vrátane väčšieho zapojenia žien, starších a lepšieho začlenenia migrantov
- Výskum a vývoj: zvýšiť investície do výskumu a vývoja a inovácií podnikov
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť: znížiť emisie skleníkových plynov o 20% v porovnaní s úrovňou z roku 1990, zvýšiť podiel OZE o 20% na konečnej spotrebe energie a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%
- Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov s vysokoškolským vzdelaním na 40%
- Boj proti chudobe: znížiť podiel ľudí žijúcich pod hranicou chudoby 8%

Na druhej, štátnej úrovni je okrem platnej legislatívy (napr. v oblasti regionálneho rozvoja, zákon o obecnom zriadení a pod.) určujúca Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Tá obsahuje okrem iného aj stratégiu pre Banskobystrický samosprávny kraj.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja je Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskom.

Hlavné disparity BBSK:

- v poľnohospodárstve:
  nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve, vrátane vytvárania partnerstiev a klastrov so spracovateľským priemyslom, chýbajúci spracovateľský priemysel nadväzujúci na poľnohospodársku produkciu
- v priemysle:
  nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre ťažiskové odvetvia priemyslu, nevhodná štruktúra učebných odborov pre potreby praxe
- v službách:
  podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP
- v technickej infraštruktúre:
  nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a nepostačujúce využitie exitujúcej infraštruktúry cestovného ruchu, nedostatočná sieť cykloturistických trás v napojení na celoslovenskú sieť cyklotrás, značné ekologické zaťaženie krajiny, nedostatočná pozornosť venovaná ekologizácii rozvoja poľnohospodárstva a lesníctva, nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV.
- v sociálnej infraštruktúre:
  vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných, nárast počtu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením, a to predovšetkým v južných okresoch, závažné demografické problémy v niektorých oblastiach kraja spôsobené odchodom mladých a vzdelaných ľudí za prácou, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady, odliv obyvateľstva z vidieka

Hlavné faktory rozvoja BBSK

- v pôdohospodárstve:
  dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny, potenciál vzniku spracovateľského potravinárskeho priemyslu, prípadne iných spracovateľských odvetví, ktoré na vstupe využívajú výstupy lokálnej poľnohospodárskej výroby
- v priemysle: -
  budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia a tradičné odvetvia – hutníctvo ľahkých kovov a strojárstvo a lesníctvo a drevospracujúci priemysel, možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných surovín, využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít
- v službách:
  využitie kultúrno-historického potenciálu a prírodného potenciálu na rozvoj cestovného ruchu, vytvorenie oblastných organizácií cestovného ruchu, podpora verejno-súkromných partnerstiev, využitie regionálnych produktov a tradičných receptov

- v technickej infraštruktúre:
  budovanie poradenských centier pre rozvoj podnikateľského prostredia, začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom,
- v sociálnej infraštruktúre:
  možnosti využitia kombinovanej dopravy; výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov, zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry, podpora zelených investícií, dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia, využitie letiska Sliač, ktoré sa využíva aj na nepravidelnú civilnú dopravu, vytvorenie regionálneho systému celoživotného vzdelávania, spolupráca zástupcov zamestnávateľov a zástupcov sektoru školstva pri tvorbe obsahovej štruktúry stredoškolského a vysokoškolského štúdia.

Konkurenčná výhoda BBSK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrnohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, strojárskeho priemyslu, spracovania surovín, obnoviteľných zdrojov energie a cestovného ruchu s dôrazom na agroturistiku, kúpeľníctvo a zimné športy.

Priority v rámci prioritných oblastí (PO) nadväzujúce na 3 priority v stratégii Európa 2020:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje

- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

2.3. Zhrnutie súčasného stavu územia

Pri spracovaní analytickej časti PHSR bola použitá metodika zberu celoslovenských a regionálnych štatistických a ostatných dát zverejnených na portáli Štatistického úradu SR, ÚPSVaR Lučenec a dostupných informácií od zamestnancov obce. Získané dáta sú spracované v prehľadných tabuľkách a grafoch, výsledky analýzy sú vysvetlené v textovej časti.

Tabuľka 17: Kontrolný zoznam pre hodnotenie rizík

Individuálne				
Technické	Územie	Priemyselná havária	Znečistenie životného prostredia Ohrozenie verejného zdravia	**nízka**
Ekologické	Územie	Znečistenie ovzdušia Vodná erózia – riziko povodní mimo vodného toku	Zhoršenie životného prostredia Zničenie majetku, ohrozenie zdravia	**stredná**
Sociálne	Územie	Rast nezamestnanosti	Kriminalita Odliv mladých obyvateľov	**stredná**
Ekonomické	územie	Neefektívne čerpanie štrukturálnych fondov	Nerealizovaný rozvoj územia	**Stredná**

SWOT analýza

Analýza SWOT je spôsob náhľadu na zistenia sociálno-ekonomickej analýzy v štyroch rôznych kategóriách: silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky vychádzajú z vnútorných podmienok obce (vnútorné faktory), príležitosti a hrozby sú externé udalosti a trendy, ktoré predstavujú šance alebo prekážky, ktoré ovplyvňujú miestny rozvoj (vonkajšie faktory). Zo silných stránok a príležitostí vyplývajú faktory rozvoja obce. Zo slabých stránok a ohrození vyplývajú kľúčové zápory obce. Na základe faktorov rozvoja a záporov obce je možné navrhnúť programovú štruktúru stratégie rozvoja.

Silné stránky: ➢ blízkosť mesta Lučenec – 8 km ➢ obchod s potravinami, pohostinstvo ➢ poľovnícky revír ➢ vysoká ponuka pomerne lacnej pracovnej sily ➢ zber odpadu ➢ veľký kultúrny dom ➢ udržiavané verejné priestranstvá ➢ pekná príroda, krásne lesy, lúky ➢ upravené prostredia, čistota ➢ požiarna zbrojnica ➢ dobré podmienky pre poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo	Príležitosti: ➢ využitie daností územia pre rozvoj turistiky a s tým súvisiaci rozvoj vidieka ➢ vybudovanie ľudových tradícií ➢ rekvalifikácie ➢ rozvoj kultúrno-spoločenských aktivít ➢ vytváranie príležitostí pre nezamestnaných a mladých ľudí ➢ výstavba oddychových plôch a detského ihriska ➢ rekonštrukcia nevyužitých priestorov, kultúrneho domu, materskej školy ➢ Voľné domy na predaj – ubytovacie kapacity ➢ Poiplie – rekreačné možnosti ➢ Rekonštrukcia autobusových zastávok, budov v majetku obce ➢ Spolupráca so zahraničnými partnermi
Slabé stránky: ➢ Rozhlas, verejné osvetlenie ➢ Autobusové zastávky ➢ Nedostatočná starostlivosť o kultúrne a historické pamiatky ➢ Nevysporiadané pozemky ➢ Slabá inovačná aktivita ➢ Málo rozvinuté kapacity ľudských zdrojov ➢ Nízky záujem občanov o veci verejné ➢ Nedostatočné vlastné odborné kapacity	Ohrozenia: ➢ Nepriaznivý demografický vývoj ➢ Slabá kúpyschopnosť obyvateľstva ➢ Nezáujem občanov, slabá motivácia k práci ➢ Migrácia vzdelanej pracovnej sily ➢ Nevysporiadané majetko-právne vzťahy ➢ Zlá finančná situácia ➢ Asociálne skupiny obyvateľstva ➢ Všeobecný úpadok vidieka

Zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce:

- **nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať kanalizáciua a vybudovať vodovod, obec by zároveň ma la pripraviť plán dobudovania miestnych ciest a chodníkov, zatrávnených plôch a pod.
- **nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry** – je potrebné dobudovať sieť sociálnych služieb v obci vzhľadom na demografický vývoj
- **nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti –** slabá ponuka obchodov a služieb, v tejto oblasti je v možnostiach obce iba vytvoriť podmienky pre nápravu tohto stavu
- **nedostatok zdrojov na ekologizáciu územia, ochranu životného prostredia a preventívne opatrenia na opakovaný výskyt divokých skládok a porušovanie príslušných predpisov**

Na základe SWOT analýzy (silných stránok a príležitostí) boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- zlepšiť technickú infraštruktúru
- podporovať rozvoj obchodu a služieb v obci
- rozvíjať kvalitné sociálne služby
- podporovať kultúrne a športové aktivity v obci
- zvyšovať environmentálne povedomie občanov – informácie o spracovaní bio odpadu, t.j. kompostovanie
- podporovať ekologizáciu územia a ochranu životného prostredia
- využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na realizáciu investičných a neinvestičných projektov
- využívať spoluprácu na úrovni s OZ Partnertvo Južného Novohradu za účelom zvýšenia propagácie a podpory cestovného ruchu, kultúry a športu – napríklad formou budovania cyklotrás, turistických chodníkov a náučných chodníkov

3. Strategická časť

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Stratégia obce je vypracovaná v súlade s návrhom Partnerskej dohody na roky 2014 - 2020, Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho.

Strategický cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce konkrétne napĺňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2014 – 2020, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

PHSR obce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov . Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Vízia:

Chceme, aby obec Panické Dravce v roku 2025 bola konkurencieschopná, príťažlivá a perspektívna obec so zvyšujúcou sa kvalitou života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

Tabuľka 18: Prioritné oblasti stratégie

PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	**Ekonomická oblasť**	**Environmentálna oblasť**
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom je starostlivosť o občanov a zvýšenie kvality života v obci	Cieľom je skvalitňovanie verejnej správy a služby občanom	Cieľom je ochrana a tvorba životného prostredia
Opatrenia v rámci prioritných oblastí		
1.1. Športová infraštruktúra	2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	3.1. Environmentálna infraštruktúra
1.2. Kultúrna infraštruktúra	2.2. Technická infraštruktúra	3.2. Odpadové hospodárstva
	2.3. Dopravná infraštruktúra	3.3. Protipovodňová ochrana
	2.4 Cestovný ruch	3.4. Ochrana ovzdušia

Tabuľka 19: Stratégia rozvoja obce Panické Dravce na roky 2015 - 2025

PO 01	PO 02	PO 03
Sociálna oblasť	**Ekonomická oblasť**	**Environmentálna oblasť**
Opatrenia v rámci prioritných oblastí a podopatrenia		
1.1. Športová infraštruktúra	**2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy**	**3.1. Environmentálna infraštruktúra**
1.1.1. Podpora športových aktivít v obci	2.1.1. program na realizáciu vzdelávacieho a rekvalifikačného procesu jednotlivých občanov	3.1.1Dobudovanie obecnej kanalizácie
1.1.2 výstavba športového areálu so šatňou a soc.zariadením,všešportové a oddychové zóny	2.1.2. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	3.1.2.Vybudovanie verejného vodovodu
1.2 Kultúrna infraštruktúra	**2.2. Technická infraštruktúra**	**3.2. Odpadové hospodárstva**
1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu 1.2.2. Rekonštrukcia Materskej školy 1.2.3. Zriadenie denného stacionáru seniorov	2.2.1. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	3.2.1. Vybudovanie obecnej kompostárne
1.2.4.Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci 1.2.5.úprava Poiplia na rekreačné účely - vytvorenie oddychových zón, a cyklotrás	2.2.2 Rekonštrukcia verejného osvetlenia 2.2.3 rekonštrukcia SAD zastávok 2.2.4. Kamerový systém	3.2.2. Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu
	2.3. Dopravná infraštruktúra	**3.3. Protipovodňová ochrana**
	2.3.1. oprava miestnych komunikácií, rigolov, verejných priestranstiev	3.3.1 Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku

	2.3.2. Rekonštrukcia a výstavba obecných chodníkov	
	2.4. Cestovný ruch	**3.4. Ochrana ovzdušia**
	2.4.1. Zvedenie informačných, náučných a orientačných tabúľ	3.4.1. Výsadba izolačnej zelene pri cestách

4. Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR na roky 2015- 2020 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce na roky 2015-2020: **Strategickým cieľom rozvoja obce na roky 2015-2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.** Programová časť PHSR obce obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh ukazovateľov pre hodnotenie programu rozvoja.

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov v PHSR obce Panické Dravce sú spracované v nasledujúcej tabuľke. Ako informačný zdroj je uvedená obec a iné zdroje. **Výstupy projektu** predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. **Výsledok projektu** predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. **Dopad** predstavuje vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu.

Ukazovatele výstupu sú obvykle priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľové skupiny projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na prioritnú skupinu či cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť či potrieb cieľovej skupiny a k odstraňovaniu prekážok rozvoja. Z tohto hľadiska preto nemusí byť strategický cieľ vyjadrený ukazovateľmi dopadu, ale môže byť vyjadrený aj vhodnými ukazovateľmi výsledku. Pre oblasť hodnotenia dopadov PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele výsledku na úrovni roku 2020.

Tabuľka 20: Opatrenia a aktivity obce

1.1. Športová infraštruktúra	1.1.1. Podpora športových aktivít v obci 1.1.2 výstavba športového areálu - všešportové a oddychové zóny	Sociálna
1.2. Kultúrna infraštruktúra	1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu 1.2.2.Rekonštrukcia Materskej školy	Sociálna
	1.2.3.Zriadenie denného stacionáru seniorov 1.2.4. Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci	Sociálna
	1.2.5. úprava Poiplia na rekreačné účely - vytvorenie oddychových zón, a cyklotrás	
2.1. Zvyšovanie kvality verejných služieb samosprávy	2.1.1. program na realizáciu vzdelávacieho a rekvalifikačného procesu	Ekonomická
	2.1.2. Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	Ekonomická
2.2. Technická infraštruktúra	2.2.1.Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Ekonomická
	2.2.2 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Ekonomická
	2.2.3 rekonštrukcia SAD zastávok	Ekonomická
	2.2.4. Kamerový systém	
2.3. Dopravná infraštruktúra	2.3.1 oprava miestnych komunikácií,rigolov, verejných priestranstiev	Ekonomická

	2.3.2. Rekonštrukcia a výstavba obecných chodníkov	Ekonomická
2.4. Cestovný ruch	2.4.1. Zvedenie informačných, náučných a orientačných tabúľ	Ekonomická
3.1. Environmentálna infraštruktúra	3.1.1.Dobudovanie obecnej kanalizácie 3.1.2.Vybudovanie verejného vodovodu	Environmentálna
3.2. Odpadové hospodárstva	3.2.1. Vybudovanie obecnej kompostárne	Environmentálna
	3.2.2. Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu	Environmentálna
3.3. Protipovodňová ochrana	3.3.1 Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku	Environmentálna
3.4. Ochrana ovzdušia	3.4.1. Výsadba izolačnej zelene pri cestách	Environmentálna

Tabuľka 21: Tabuľka ukazovateľov výsledkov a dopadov

Cieľ 1 **Sociálna oblasť**	
Aktivita	**Rok realizácie/predpokladaný rozpočet v tis. €**
Výstavba športového areálu - všešportové a oddychové zóny	2018/60
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016/135
Podpora kultúrnych podujatí a aktivít v obci	2017/6
Rekonštrukcia Materskej školy	2018/80
Zriadenie denného stacuionáru seniorov	2018/30
Vytvorenie rekreačných oblastí	2020/50
Podpora aktívnu mládež - organizácia podujatí	2019/15
Zriadenie obecného múzea	2021/20
Rekonštrukcia miestnych pamiatok	2017/3

Cieľ 2 **Ekonomická oblasť**	
Aktivita	**Rok realizácie/predpokladaný rozpočet v tis. v €**
program na realizáciu vzdelávacieho a rekvalifikačného procesu	2022/ 5
Informatizácia verejnej správy – elektronizácia služieb	2021/ 10
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2023/ 20
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2022/ 60
Rekonštrukcia autobusových zastávok	2024/ 25
Oprava miestnych komunikácií, rigolov, verejných priestranstiev	2025 / 70
Zvedenie informačných, náučných a orientačných tabúľ	2017/ 2
Kamerový systém	2018/10

Cieľ 3 **Enviromentálna oblasť**	
Aktivita	**Rok realizácie/predpokladaný rozpočet v tis. v €**
Dobudovanie obecnej kanalizácie	2018/150
Vybudovanie obecnej kompostárne	2025/ 15
Materiálno-technické vybavenie separovaného zberu	2024/ 5
Budovanie vodozádržných opatrení mimo toku	2017/ 85
Výstavba izolačnej zelene pri cestách	2019/ 45
Vybudovanie verejného vodovodu	2020/1200

5. Realizačná časť

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Realizačná časť obsahuje najmä východiská, popis organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta, Akčný plán s výhľadom na roky 2015- 2017 (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov).

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky
- prostriedky fyzických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov.

Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok na získanie týchto zdrojov. Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Panické Dravce plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali medzi pracovníkmi obce odborne zdatný projektový tím, postačujúci pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva **prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta)**. **Najvyšším orgánom** obce je **obecné zastupiteľstvo**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PHSR zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. **Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR** schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.
Najvyšším výkonným orgánom obce a jej predstaviteľom je **starosta obce**. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta **riadi proces realizácie**, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné).
Organizačne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom **obecný úrad**.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov (základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok). Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom** (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný obecný úrad a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám. Cieľom monitorovania je získavanie informácii o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu alebo komisie obecného zastupiteľstva a materiálu predloženého do obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí. Proces hodnotenia sa vykonáva na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie.

Operatívne hodnotenie sa zakladá predovšetkým na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve. Výstupom hodnotenia je **hodnotiaca správa za príslušný rok**. Vstupnými údajmi pre prípravu operatívneho hodnotenia sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov obce pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR. Celkový plán hodnotenia je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 22: Plán priebežných hodnotení PHSR

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie		
Strategické hodnotenie	2015	Podľa príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Len v prípade, že to vyplýva zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016	Na základe rozhodnutia starostu a obecného zastupiteľstva o spracovaní akčného plánu na ďalšie obdobie Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2). Akčný plán je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje všetky projekty všetkých opatrení. Akčné plány sú prílohou hlavného dokumentu.

5.3. Komunikačný plán

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci informovanosti a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Komunikačnú stratégiu obce vo vzťahu k PHSR nie je účelné vyčleniť z celkovej komunikačnej stratégie obce, ktorá sa uskutočňuje vo vzťahu **k jeho obyvateľom ako hlavnej cieľovej skupine**. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a

primeranou formou. **Podstatný a hlavný nástroj komunikácie obce je webová stránka obce so sprievodnými komunikačnými kanálmi: informačná tabuľa, rozhlas.** Komunikačná stratégia vo vzťahu k PHSR v obci prebieha kontinuálne od konca apríla 2015 počas celého programového obdobia 2015-2025.

Komunikácia vo vzťahu k PHSR je okrem cieľovej skupiny „obyvatelia" zameraná na dve cieľové podskupiny: **organizácie, zamestnanci**. Komunikácia so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a organizáciami je obsahom jedného z projektov PHSR na roky 2015-2025 a bude prebiehať kontinuálne v rámci tohto projektu a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Komunikácia so zamestnancami je súčasťou ich bežnej činnosti a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia.

Všestranným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva". Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétna zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány, stanovisko k materiálu dáva v prípade potreby kontrolór/audit, rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a obecné zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi). Počas programového obdobia 2015-2025 je naplánovaných 15 aktivít na predloženie tohto typu materiálu do obecného zastupiteľstva. Z hľadiska efektivity nie je vylúčené ani spojenie aktivity týkajúcej sa hodnotenia PHSR za daný rok s návrhom nového akčného plánu.

Tabuľka 23: Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PHSR obce

	Termín	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	12/2015	Obecný úrad	poslanci	OZ	Schválenie PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
2	03/2016	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
3	09/2017	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2018-2019	Návrh dokumentu	Akčný plán
4	03/2018	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
5	03/2019	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
6	09/2019	Obecný	občania	OZ	Schválenie akčného	Návrh	Akčný plán

		úrad			plánu 2020-2021	dokumentu	
7	03/2020	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
8	03/2021	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
9	09/2021	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2022-2023	Návrh dokumentu	Akčný plán
10	03/2022	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
11	03/2023	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
12	09/2023	Obecný úrad	občania	OZ	Schválenie akčného plánu 2024-2025	Návrh dokumentu	Akčný plán
13	03/2024	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ
14	03/2025	Obecný úrad	občania	OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR	Hodnotiaca správa	Monitorovacia správa 1 Uznesenie OZ

Pozn: OZ – obecné zastupiteľstvo

6. Finančná časť

Vecné vymedzenie projektov jednotlivých opatrení sa premieta do finančného plánu. Finančný plán predstavuje indikatívne kvalifikované odhady pre rozpočty jednotlivých projektov. Keď to bolo možné, obsahuje aj rozpočtované náklady. Indikatívne odhady sa budú upresňovať po definitívnom schválení všetkých operačných programov Programového obdobia 2015-2025.

6.1. Indikatívny finančný plán

Tabuľka 24: Indikatívny finančný plán podľa rokov

	ROK										
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**Spolu**
PO 01	135 000	9 000	170 000	15 000	50 000	20 000					
PO 02						10 000	65 000	20 00	25 000	70 000	
PO 03		85 000	150 000	45 000	1 200 000				5 000	15 000	

7. Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (PHSR) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je natoľko dôležité a užitočné, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Schválenie PHSR	
Dokument	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Panické Dravce na roky 2015 - 2025
Spracovanie	- Forma spracovania: S pomocou externých odborníkov spracovanie na základe prieskumu trhu. Spracovateľom je Inštitúcia regionálnych aktivít Novohradu - Obdobie spracovania: 30.3.2015-10.12.2015 - Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PHSR. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PHSR sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia troch pracovných skupín, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci. - Náklady na spracovanie: Náklady na vlastné spracovanie dokumentu na základe výsledku verejnej súťaže boli financované z vlastných zdrojov obce.
Prerokovanie	- Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada) - Verejné pripomienkovanie
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva dňa: 21.12.2015 - č. uznesenia 11/2015 Schvaľujeme PHSR 2015-2025

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov

Príloha č. 3 Zoznam skratiek

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Papp Andrea	Externý spracovateľ
Papp Réka	Externý spracovateľ
Papp Atilla	Starosta obce
Gibaľa Dušan	Zástupca starostu
Petiková Judita	Poslanec obecného zastupiteľstva
Hudecová Emília	Poslanec obecného zastupiteľstva
Osa Peter	Poslanec obecného zastupiteľstva
Hudecová Erika	Poslanec obecného zastupiteľstva
Ing.arch.Tóthová Žofia	Poslanec obecného zastupiteľstva
Benč Atila	Poslanec obecného zastupiteľstva
Gášpárová Lívia	Administratívna pracovníčka obce
Ing.Vajková Anikó	Hlavná kontrolórka

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	**Zdroj dát**	**Webová stránka**
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Obecný úrad obce	www.panickedravce.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad obce	www.panickedravce.sk
Zdravotníctvo	Obecný úrad obce	www.panickedravce.sk
Sociálna starostlivosť	Obecný úrad obce	www.panickedravce.sk
Ekonomická situácia	Obecný úrad obce, Štatistický úrad SR	www.panickedravce www.statistics.sk

Príloha č. 3 Zoznam skratiek

BJ	Bytová jednotka
ČOV	Čistička odpadových vôd
ESF	Európsky sociálny fond
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
KRIS	Koncepcia rozvoja informačných systémov
MŠ	Materská škola
PHSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
RVC	Regionálne vzdelávacie centrum
TKO	Tuhý komunálny odpad
VÚC	Vyšší územný celok
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	Základná škola